

Motie “verduurzaming van de Zeeuwse procesindustrie”

Van de leden Inez Flameling , Gerwi Temmink van GroenLinks en Ton Veraart van D66

Provinciale Staten in vergadering bijeen op 24 juni 2022

Constaten dat

- De CO₂-uitstoot van de Zeeuwse procesindustrie zeer substantieel is. De drie grootste bedrijven (DOW, Yara en Zeeland Refinery) stoten samen 8,6 miljoen ton CO₂ uit op jaarbasis. Dat komt overeen met zo’n 30 % van de CO₂ uitstoot van de Nederlandse procesindustrieⁱ.
- De CO₂ uitstoot van de betrokken bedrijven de laatste zes jaar niet of nauwelijks is afgenomenⁱⁱ.
- Daarnaast twee bedrijven van de Zeeuwse procesindustrie tot de vijf grootste uitstoters van stikstof en ammoniak in Nederland behorenⁱⁱⁱ; waarvoor ook in Zeeland grote emissie reducties noodzakelijk zijn en waarvoor de provincie gevraagd is een plan op te stellen.
- De voorgestelde plannen van deze drie bedrijven om hun CO₂-emissie voor 2030 met 45 % te verminderen vooral gericht zijn op- en sterk afhankelijk zijn van de mogelijkheid om CO₂ af te vangen en op te slaan in lege gasvelden onder de Noordzee (CCS)
- Het aandeel CCS volgens het regioplan SDR tot aan 2050 alleen maar zal groeien^{iv}.
- Daarmee een fors deel van de huidige lineaire productieprocessen op basis van fossiele brandstoffen en primaire grondstoffen op de lange termijn in stand blijft.
- De procesindustrie aan de vooravond staat van een noodzakelijke en ingrijpende transitie, op basis van nieuwe productieprocessen en -ketens met als basiskenmerken duurzaamheid, circulariteit, klimaatneutraal en fossielvrij.
- De levensvatbaarheid van de Zeeuwse procesindustrie in het geding kan komen als ze te lang afhankelijk blijft van fossiele en lineaire processen.
- De voorgestelde plannen wellicht uitzicht geven op het halen van de CO₂reductiedoelstellingen voor 2030, maar geen concrete doelstellingen en tijdspad bevatten voor de noodzakelijke transitie naar daadwerkelijke duurzaamheid, circulariteit en fossielvrij.
- Het kabinet inzet op genoemde transitie én op een aangescherpte CO₂-reductiedoelstelling (minstens 60 % voor 2030) en daarvoor maatwerkafspraken gaat maken met de 20 grootste vervuilers, waaronder de drie genoemde Zeeuwse bedrijvenⁱⁱ.
- Het kabinet bereid is extra middelen vrij te maken voor circulaire investeringen die ook leiden tot (extra) CO₂-reductie^v.
- Het kabinet aangeeft dat naast CO₂-emissiereductie ook de vermindering van uitstoot van overige luchtmissies zoals stikstof en ammoniak meegenomen kan worden in deze maatwerkafspraken^{vi}
- Het provinciebestuur betrokken zal worden bij het maken van deze maatwerkafspraken
- De provincie Zeeland door geografische en andere kenmerken goed gepositioneerd is voor een duurzame en circulaire procesindustrie; dit biedt kansen voor een voortrekkersrol.

Zijn van mening dat

- De toekomstbestendigheid en een duurzame ontwikkeling van de Zeeuwse procesindustrie van groot belang zijn voor de economie en werkgelegenheid van Zeeland
- De industrie daarnaast een bijdrage dient te leveren aan het verminderen van de stikstofdepositie in Zeeland.
- De aangekondigde maatwerkafspraken een uitgelezen kans bieden om ambities voor de noodzakelijke transitie van de Zeeuwse procesindustrie verder aan te scherpen, waarbij ingezet wordt op hergebruik van grondstoffen, circulariteit, duurzame energiebronnen en klimaatneutraliteit, kortom, vergaande verduurzaming.
- De transitiepaden die voldoen aan deze kenmerken onvoldoende verkend dan wel uitgestippeld zijn voor betrokken bedrijven.
- Het provinciebestuur bij het maken van de maatwerkafspraken naast een faciliterende rol de regierol (samen met het Rijk) kan vervullen in de noodzakelijke verduurzaming van de Zeeuwse procesindustrie.

Dragen GS op

- Een concrete visie op te stellen op de verduurzaming van de Zeeuwse procesindustrie zoals hiervoor bedoeld, waarbij grondstoffen binnen twee decennia voor minimaal 90% afkomstig zullen zijn uit circulaire bronnen.
- Dit te doen in samenwerking met betrokken bedrijven, ondernemingsraden en ministeries
- Doelstellingen te formuleren voor het te behalen resultaat van de voorgenomen maatwerkafspraken.
- Hierbij gebruik te maken van de kennis en inzichten vanuit wetenschappelijke instellingen, innovatieve bedrijven en maatschappelijke denktanks.
- Middelen beschikbaar te stellen om nader onderzoek te (laten) doen naar duurzame transitiepaden voor de drie (en eventueel andere) bedrijven

ⁱ Uitstoot 2020 volgens Nederlandse Emissie Autoriteit (NEA) ETS emissie rapportage.

ⁱⁱ Uitstoot volgens NEA (zie referentie 1) in 2014 was 8,8 Mton

ⁱⁱⁱ Top 100 van Stikstofbronnen ([link](#)) en Top 100 van Ammoniakbronnen ([link](#)). Bijlagen bij antwoordbrief van minister Van der Wal-Zeggelink op kamervragen over top 100 stikstofbronnen ([link](#)).

^{iv} <https://www.smartdeltaresources.com/sites/default/files/inline-files/SDR-Rapport%20Regioplan%202030-2050-spread-LR.pdf>

^v Kamerbrief minister Adriaansens van EZK over de '[Verduurzaming van de industrie](#)' (5 april 2022) [en Ontwerp Beleidsprogramma Klimaat](#), op 2 juni aangeboden aan de Kamer door minister Jetten onder 'II Stimuleren en faciliteren bij verduurzaming – DEI+ subsidie'.

^{vi} Kamerbrief minister Adriaansens van EZK over de '[Verduurzaming van de industrie](#)' (5 april 2022) en [Ontwerp Beleidsprogramma Klimaat](#), op 2 juni aangeboden aan de Kamer door minister Jetten onder 'III Maatwerkafspraken met grote uitstoters – Afspraken'.